

TLAČOVÁ SPRÁVA č.3/2017

Divadelný maratón klope na dvere

Jedinečná príležitosť vidieť zahraničné produkcie, ktoré sa nevrátia

Už len hodiny nás delia od začiatku 11. ročníka Festivalu divadiel strednej Európy, ktorý bude od stredy 6. septembra do nedele 10. septembra tradičnou predohrou pred štartom divadelnej sezóny v kamenných divadlách. Bohatý program festivalu sľubuje nevšedné, nielen divadelné zážitky, ktoré do Košíc prinesú divadlá z piatich krajín.

Divadelné predstavenia zahraničných hostí festivalu z Česka, Maďarska, Macedónska a Poľska vyvolali pri svojich premiérach veľký ohlas a ocenila ich nielen divadelná kritika, ale aj diváci. Ich uvedenie v Košiciach je jedinečnou príležitosťou vidieť inscenácie, ktoré sa už možno do Košíc nikdy nevrátia.

Určite to platí o záverečnom predstavení festivalu, ktorým bude v nedeľu 10. septembra inscenácia Pogorzelsko/Incesdies kanadského dramatika Wajdy Mouawada v naštudovaní Teatru W. Siemaszkowej z poľského Rzeszowa. „Hra Pogorzelsko nie je len ďalším príbehom o hrôzach vojny. Ukazuje, ako nenávisť ničí ľudí zvnútra, ako prechádza do ďalších generácií ako gén, ktorý eskaluje pripomínajúc domino. Výstražná ukážka sa týka našej modernej fóbie. Lekár spomína na to, ako jedného dňa prišli utečenci a opýtali sa ho: Môžeme žiť medzi vami?,“ napísala v recenzii na výnimočné predstavenie poľská Gazeta Wyborcza. Diváci sa prostredníctvom hry vydajú na cestu, ktorá odhalí hrôzy vojny, silu priateľstva, krutosť pomsty či silu odpustenia a nakoniec vlastné korene. „Pretože strom je nielen koruna, ktorá stúpa k jasne modrej oblohe, ale tiež korene zasahujúce hlboko do tmavej zeme,“ hovoria o hlavnej myšlienke tvorcovia predstavenia, ktoré na javisku Historického divadla ŠD Košice uzavrie divadelný maratón.

Ale už v prvý deň festivalu (streda 6. septembra) rozohrá päťica hercov z Národného divadla moravsko-slezského na javisku Malej scény Štátneho divadla Košice ostrú tragikomédiu Teď mě zabij Brada Fräsera, ktorý je považovaný za „enfant terrible“ súčasnej kanadskej dramatickej tvorby. Príbeh sa do nevšednej hĺbky venuje nielen problematike nevyliciteľne chorých. „Herecké výkony Roberta Fintu v roli Joeyho a Davida Viktoru ako jeho otca Sturdyho sú výnimočné. Na herecký koncert povyšujú predstavenie aj Lucie Končoková (otcova sestra Twyla), Vít Roleček (kamarát Rowdy) a Renata Klemensová (Robyn). V závere Fraser provokačne, tak ako to výborne vie, otvára, problém eutanázie. Hru by mali vidieť všetci jej odporcovia. Názor na prijatie tohto spôsobu odchodu zo sveta síce nezmenia, ale v skvelom epilógu autor ukázal, prečo by ho zmeniť mali,“ napísal o inscenácii ostravského divadla v recenzii v denníku Právo Jiří P. Kříž.

V druhý festivalový deň (štvrtok 7. septembra) je na programe najväčší trháč festivalu, dramatisácia slávnych Bratov Karamazovcov Fiodora M. Dostojevského v naštudovaní Činoherného klubu Praha s jedinečným Jurajom Kukurom v hlavnej úlohe. Festivaloví diváci majú ešte stále príležitosť stretnúť sa s rodákom z Prešova a hereckou hviezdou prvej veľkosti na raňajkách. Stačí, ak sa zapoja do veľkej festivalovej súťaže a do utorka 5. septembra si zakúpia vstupenky na niektoré z predstavení

festivalového programu prostredníctvom portálu navstevnik.sk alebo priamo v dennej pokladni Štátneho divadla Košice. Traja vyžrebovaní výhercovia zasadnú k kraňajkovému stolu s Jurajom Kukurom vo štvrtok 7. septembra o 11:00 v kaviarni Mondieu v budove Malej scény Štátneho divadla Košice.

Netradičný pohľad na operu prinesie v tretí festivalový deň (piatok 8. septembra) Divadlo Maladype z Budapešti. V inscenácii Skvelé tóny v zhone s hudbou Lászlóa Sárého hudobníci okrem svojich hlavných hudobných nástrojov hrajú na rôznych kameňoch, tíkovom dreve a na iných kreatívnych „nástrojoch“. A zvolený nevšedný žáner – „takmer vážna opera“ – znamená, že v tomto hodinovom hudobnom diele sa všetko odohráva trochu inak, než sme pri opere zvyknutí. Všetko je dané tak, ako je to v prípade komornej opery bežné: predohra, dvanásť výstupov, árie, recitatív, zbory a dohra. Jednotlivé skladby sú koncipované ako spoločenské hry a dohra ako parodické finále klasickej spevohry. Vtipné slovné hry a hudobné gagy koncipujú hudobné dielo, ktoré je srdcervúce a očisťujúce. Inscenácia získala v roku 2016 prestížne ocenenie Artisjus ako Najlepšie dielo vážnej hudby.

Záverečný deň festivalu (nedeľa 10. septembra) prinesie dve zahraničné produkcie. Okrem už spomínaného Pogorzelska v podaní Teatru W. Siemaszkowej z poľského Rzeszowa sa na Malej scéne ŠD Košice odohrá Súkromná spoveď svetoznámeho Ingmara Bergmana v naštudovaní Macedónskeho národného divadla a Film Studia Skopje. Tento Bergmanov román môže byť definovaný jedným kľúčovým slovom - konfrontácia. Hlavná hrdinka Anna čelí vlastným voľbám a rozhodnutiam, dôsledkom života vo vyčerpávajúcom manželstve plnom ťažkostí, násilia, viny a utrpenia. Spovede sú dôverným pocitom o minulosti, pokusom o vzdialený pohľad na našu osobnú situáciu, aby sme našli novú perspektívu a interpretáciu spomienok bez ohľadu na to, aké bolestivé to je.

Nemenej lákavé budú určite aj predstavenia slovenských divadiel, ktoré sú pestrou zmesou žánrov určených pre všetky vekové kategórie. Na predstavenia v átriu Malej scény Štátneho divadla Košice Košice, v priestore medzi divadlom a spievajúcou fontánou a sprievodné podujatia festivalu je vstup voľný. Na ostatné produkcie si diváci ešte stále môžu zakúpiť vstupenky prostredníctvom portálu navstevnik.sk alebo priamo v dennej pokladni Štátneho divadla Košice.

Festival divadiel strednej Európy organizuje Občianske združenie Košické divadlo. Z verejných zdrojov ho podporili Fond na podporu umenia a grantová schéma vyhlásená organizáciou K13 – Košické kultúrne centrá. Bližšie informácie nájdete na www.kosicefest.eu.

4. septembra 2017

Svjatoslav Dohovič, tlačový tajomník festivalu